
Onderwerp	Jaarstukken 2023
Portefeuillehouder	De heer M.B. van Esch
Datum raadsvergadering	2 juli 2024
Aantal bijlagen	9

Samenvatting

Als afronding van de budgetcyclus 2023 stelt u de jaarstukken 2023 vast. Met de jaarstukken leggen wij verantwoording af over de realisatie van de door u in de begroting vastgelegde beleidsvoornemens en de financiële middeleninzet per programma. De programmaverantwoording volgt de opzet van de programmabegroting 2023. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De jaarrekening 2023 sluit met een positief resultaat van € 11.953.000. Het resultaat exclusief de budgetoverhevelingen, die ten laste van de exploitatie gaan (€ 6.082.000), is € 5.871.000 miljoen.

Aanleiding

Ter afsluiting van de budgetcyclus 2023 stelt u het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast.

Feitelijke informatie

Voorgeschiedenis

Het jaarverslag/de jaarrekening is het sluitstuk van de budgetcyclus 2023. De begroting 2023 vormt de basis voor het jaarverslag. Gedurende het jaar zijn twee tussentijdse rapportages opgesteld waarin afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn gerapporteerd.

Kaders (beleid en wettelijk)

Op grond van artikel 200 van de Gemeentewet moet elke gemeente jaarlijks voor 15 juli de jaarstukken met het raadsbesluit aanbieden aan de provincie als financieel toezichthouder.

Overige informatie

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening (baten en lasten en de balans met toelichting en verplichte onderdelen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording, met als bijlage het overzicht met budgetoverhevelingen). Deze stukken worden door u vastgesteld.

Als apart boekwerk treft u daarnaast een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties aan.

De programmaverantwoording, bestaande uit de programma's, overzichten algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien, sluit aan bij de programmabegroting 2023. In de verantwoording van de programma's komen minimaal de beleidsvoornemens uit de begroting terug. Daarnaast zijn in de programmaverantwoording eventueel onderwerpen toegevoegd die niet in de begroting staan, maar wel van belang waren in 2023. De toelichting op de majeure projecten is geïntegreerd in de programmaverantwoording.

De jaarrekening bestaat uit de balans met een toelichting, het overzicht van de baten en lasten met een toelichting, de rechtmatigheidsverantwoording, de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SISA) en een overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld. Het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld is uitvoeringsinformatie die wij conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hebben vastgesteld. De jaarstukken zijn vanaf 24 mei digitaal beschikbaar via heusden.jaarverslag-2023.nl. De programmaverantwoording over 2023 is opgesteld conform de motie Klare taal die u op 19 december 2023 heeft aangenomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Dit jaar leggen wij voor het eerst expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. Dit wordt gedaan met de rechtmatigheidsverantwoording, een verplicht voorgeschreven tekst in de jaarrekening. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken in de financiële verordening aanvullende informatie opgenomen. Om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd. De bijlage 'onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording 2023' is ter informatie toegevoegd en bevat een samenvatting van deze werkzaamheden, de bevindingen en een duiding van de conclusie.

Resultaat

Het rekeningresultaat voor 2023 bedraagt € 11.953.000 voordelig. In de hiernavolgende tabel zijn de grootste mee- en tegenvallers (> € 70.000) opgenomen. Dit betreft afgeronde bedragen. Een gedetailleerdere analyse met toelichting vindt u bij de verschillenanalyse in de jaarrekening.

Samenvatting rekeningresultaat 2023	Bedrag (€)
Rekeningresultaat 2023	11.953.000
Verwachte saldo in de tweede bestuursrapportage 2023	1.699.000
Te verklaren verschil 2023	10.254.000
Waarvan overhevelingen/resultaatbestemming ten laste van het resultaat	6.082.000
Saldo	4.172.000

Analyse rekeningresultaat 2023 verschillen > € 100.000	Bedrag (€)
Vrijval (verlies)voorzieningen grondexploitatie	1.264.000
Effect salarislasten	549.000
Gemeentefonds (compensatie omgevingswet + hoeveelheidsverschillen)	521.000
Vrijval middelen Oekraïne	370.000
Verkoop gemeentelijke eigendommen	240.000
Inkomsten kabels en leidingen	233.000
Vrijval voorziening achterstallig onderhoud wegen	198.000
Vennootschapsbelasting lager dan begroot	187.000
Subsidies sociaal domein	186.000
Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	185.000
Vrijval stelpost mitigerende maatregelen	125.000
Lagere exploitatie-, energie- en beheerkosten Kasteel Steenenburg	103.000
Sloop basisscholen Oudheusden (afboeking boekwaarde)	-247.000
Terugbetaling compensatie Energielasten	-155.000
Kosten leerlingenvervoer	-126.000
Lagere compensatie BTW Spuk sport	-162.000
Overige effecten per saldo voordelig	701.000
Totaal, per saldo voordelig	4.172.000

Budgetoverhevelingen

Net als elk jaar waren er ook in 2023 uitgaven gepland die binnen de grenzen van het kalenderjaar niet volledig zijn besteed. Enerzijds omdat van een aantal activiteiten met een meerjarig karakter de uitvoering nog niet is afgerond en anderzijds omdat activiteiten nog in een voorbereidende fase zitten en de uitvoering nog moet starten. Daarnaast hebben we bij de decembercirculaire € 26.100 ontvangen voor de uitvoering van activiteiten voor statushouders in 2024. Hiervoor was geen kostenbudget geraamd. Deze middelen willen we beschikbaar houden voor uitvoering in 2024.

Om in het jaar 2024 de budgetten weer beschikbaar te hebben voor de afronding van de in 2023 voorziene/opgestarte projecten en activiteiten, is het voorstel om voor de navolgende bedragen budget over te hevelen vanuit het jaar 2023 naar 2024:

- € 794.600 ten laste van verschillende bestemmingsreserves;
- € 6.082.300 die via het resultaat loopt. Dit bestaat uit overhevelingen voor € 6.056.200 en uit de genoemde € 26.100 voor de van het Rijk ontvangen middelen. Het totaalbedrag voor de overhevelingen wordt in eerste instantie als onderdeel van het resultaat van de jaarrekening gestort in de Algemene reserve en komt daardoor in 2024 bij het beschikbaar stellen van de betrokken budgetten weer ten laste van de Algemene reserve.

In de bijlage Overzicht Budgetoverhevelingen worden de overhevelingen (incl. bestemming rijksmiddelen) van de jaarrekening toegelicht. Ten opzichte van vorig jaar is de omvang van de overhevelingen toegenomen. Dit komt met name door het overhevelen van de middelen voor vluchtelingen Oekraïne. Hieruit volgt de tiende begrotingswijziging voor 2024.

Algemene reserve

De Algemene reserve is per 31 december 2023 bijna € 37,1 miljoen groot. Hier komt het gedeelte van het resultaat, dat resteert na aftrek van de reservering voor een deel van de budgetoverhevelingen, zijnde € 5,9 miljoen (€ 11,95 miljoen min € 6,1 miljoen) nog bij. Rekening houdende met de al bekende mutaties van de Algemene reserve in 2024 komt de stand van de Algemene reserve eind 2024 naar verwachting dan uit op € 41,4 miljoen.

Grondexploitaties

Voor de bouwgrondexploitaties zijn de grondexploitatieberekeningen geactualiseerd. De financiële gevolgen van de zogenoemde 'herzieningen' per eind 2023 zijn cijfermatig in de voorliggende jaarrekening 2023 verwerkt. Het boekwerk 'Toelichting bouwgrondexploitatie jaarrekening 2023' gaat uitgebreider in op het verloop van de boekwaardes, geraamd resultaten en risico's voor de verschillende complexen. Over de herziene grondexploitatieberekeningen, de exploitatieverkenning en het overzicht met gesignaleerde risico's voor de grondexploitatie hebben wij geheimhouding opgelegd en deze stukken liggen voor u vertrouwelijk ter inzage.

De volgende hoofdpunten volgen uit de actualisatie van de grondexploitaties:

- de verliesvoorziening nam in 2023 af van € 9,25 naar € 8,4 miljoen;
- in 2023 is voor € 0,6 miljoen aan winst genomen;
- de boekwaarde van de grondexploitaties daalde in 2023 van € 48,9 miljoen naar € 43 miljoen eind 2023.

Accountantscontrole

Op het moment van het afronden van de jaarstukken 2023 voor besluitvorming is de accountantscontrole nog niet afgerond. Dat betekent dat de gepresenteerde jaarstukken nog onder voorbehoud van bevindingen uit de accountantscontrole zijn. Op basis van een recente bespreking met de accountant verwachten we echter een goedkeurende controleverklaring. Het accountantsverslag en onze reactie daarop zal worden nagestuurd. Ook zal de controleverklaring worden toegevoegd aan de stukken zodra we deze ontvangen.

Resultaatbestemming

Van het resultaat wordt voorgesteld om, conform de bijlage Overzicht Budgetoverhevelingen, € 6.850.800 over te hevelen naar 2024 en € 26.100 te bestemmen voor uitvoering in 2024 (totaal € 6.876.900). Van de € 6.876.900 wordt € 794.600 ten laste gebracht van de hiervoor beschikbare bestemmingsreserves en een bedrag van € 6.056.200 wordt in 2024 onttrokken aan de Algemene reserve.

Risico-inventarisatie

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de totale resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis daarvan is het benodigde weerstandsvermogen berekend. Alleen de belangrijkste risico's zijn toegelicht in de jaarrekening. Voor de volledigheid is de totale risico-inventarisatie als bijlage toegevoegd.

Sociaal jaarverslag

Jaarlijks wordt het sociaal jaarverslag opgemaakt. Dit treft u als bijlage ter kennisname aan.

Jaarverslag Functionaris Gegevensbescherming

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) is verantwoordelijk voor het interne toezicht op, en het adviseren van de organisatie over de juiste en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. De FG brengt jaarlijks verslag uit aan het college en de raad, die hier verantwoordelijk voor zijn. Dit jaarverslag treft u als bijlage ter kennisname aan.

Afweging

Gezien het vorenstaande is ons voorstel om in te stemmen met de jaarstukken 2023 en in het verlengde daarvan het hiernavolgende besluit te nemen, met onder meer een storting van € 11.953.000 in de Algemene reserve.

Inzet van middelen

Het resultaat van de jaarrekening 2023, na dotaties en onttrekkingen in, respectievelijk uit reserves, en voor verwerking van het bestemmingsbesluit volgens dit voorstel, bedraagt € 11.953.000.

Risico's

Dit voorstel heeft geen risico's.

Procedure / vervolgstappen

Als u volgens dit voorstel besluit, worden de vastgestelde jaarstukken conform de wettelijke voorschriften toegestuurd aan de toezichthouder, Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en aan het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Voorgenomen besluit

Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees

Bijlagen:

- Jaarstukken 2023
- Link naar website jaarstukken 2023
- Toelichting grondexploitaties 2023 gemeente Heusden
- Bijlage 1 totaal verloopoverzicht grondexploitaties artikel 70 BBV
- Bijlage 2 overzicht reserves en voorzieningen m.b.t. grondexploitaties
- Bijlage 3 toelichting overige grondexploitaties en faciliterende projecten op hoofdlijnen
- Totaaloverzicht risico's JR2023
- Onderbouwing voor de rechtmatigheidsverantwoording 2023
- Sociaal Jaarverslag 2023
- Jaarverslag 2023 Functionaris Gegevensbescherming

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 2 juli 2024;
gezien het voorstel van het college van 21 mei 2024;
gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

- het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast te stellen;
- het resultaat á € 11.953.000 te storten in de Algemene reserve en daaruit:
 - de in de jaarrekening 2023 in bijlage Overzicht Budgetoverhevelingen genoemde budgetten à € 6.850.800 over te hevelen naar 2024;
 - in 2024 daarvan € 794.600 ten laste te brengen van de hiervoor beschikbare bestemmingsreserves;
 - in 2024 daarvan € 6.056.200 te onttrekken aan de Algemene reserve;
 - vanuit de Algemene reserve € 26.100 te bestemmen voor uitgaven in 2024;
 - daarvoor de tiende begrotingswijziging 2024 vast te stellen;
- kennis te nemen van het sociaal jaarverslag;
- kennis te nemen van het jaarverslag 2023 van de Functionaris Gegevensbescherming;
- de geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen voor de volgende complexen: De Grassen, Geerpark, Dillenburg, De Gorsen, Von Suppéstraat, Steenenburg (Poort van Heusden), Hoog I, Hoog II, Grotestraat Verdoorn, Nassau Dwarsstraat, Metal Valley, en kennis te nemen van de exploitatieverkenning voor de Schoolstraat Drunen.

de griffier,

de voorzitter,

mr. N.M.H.C. Pot-Broos

drs. W. van Hees